

Op 3 juli opent in de Biesboschhal in Dordrecht**THE HIGH GROUND****Waterveiligheid als hefboom voor duurzame gebiedsontwikkeling****de laatste tentoonstelling van****DOWN TO EARTH****de 9e editie van de****Internationale Architectuur Biennale Rotterdam**

Dordrecht is een stad, maar ook een eiland. En dat Eiland van Dordrecht is erg kwetsbaar voor overstromingen door zijn ligging in het overgangsgebied van zee en rivieren. 600 jaar na de legendarische Sint-Elisabethsvloed is de stad nog steeds kwetsbaar voor overstromingen en wordt er daarom in Dordrecht permanent gewerkt aan het verbeteren van de bescherming tegen het water. Waterveiligheid heeft er de hoogst mogelijke prioriteit.

De Staart -het buitendijks en hoger gelegen stadsdeel van Dordrecht, nu een geïsoleerd gebied met veel problemen en weinig perspectief- biedt een veilige haven, en kan bij een overstroming veel evacuees opvangen.

Het IABR–Atelier Dordrecht, met als *lead designer* Adriaan Geuze (West 8), onderzocht de afgelopen twee jaar hoe de *toekomstige* noodzaak om op De Staart op ieder moment massale opvang van evacuees te kunnen realiseren in geval van een grote overstroming, nu kan worden ingezet bij het werken aan de *huidige* opgave, de duurzame stedelijke ontwikkeling van dit gebied. *Waterveiligheid als hefboom.*

De resultaten worden gepresenteerd in de tentoonstelling THE HIGH GROUND, samengesteld door de hoofdcurator van DOWN TO EARTH, George Brugmans.

Die resultaten laten goed zien dat De Staart een onverwacht belangrijke rol kan spelen bij het realiseren van de Dordtse waterveiligheidsagenda. Als hier gekozen wordt voor een *waterveiligheid als hefboom*-aanpak ontstaan er plots kansen voor een duurzame ontwikkeling van een aantrekkelijk woon- en werkgebied. Met nieuwe woonvormen, waterveilige voorzieningen, innovatieve werkconcepten en een bijzonder getijdenpark aan de rivier. Alles in harmonie met de natuur en met nieuwe verbindingen voor langzaam verkeer die tevens kunnen dienen als vluchtroutes.

Op De Staart kan Dordrecht meerdere vliegen in één klap slaan: de waterveiligheid verhogen en *tegelijkertijd* woningen bouwen en werkgelegenheid stimuleren, de verbindingen in de stad en met de regio optimaliseren, en de levenskwaliteit en recreatiemogelijkheden voor alle inwoners verhogen. Dankzij de *waterveiligheid als hefboom*-aanpak leest de in THE HIGH GROUND gepresenteerde kansenkaart van De Staart als een niet te missen kans om hier serieus bij te dragen aan de *Groeiagenda Drechtsteden 2030* en de duurzaamheidsambities van Dordrecht.

Waar kunnen we landen?

Met de 9e editie van de IABR, DOWN TO EARTH stelt de hoofdcurator, George Brugmans, de vraag: Waar kunnen we landen? “Kunnen we ons als het ware opnieuw vestigen op planeet Aarde, in een duurzame balans met alle andere levensvormen? Kunnen we, zoals de filosoof Bruno Latour het formuleert, onze leefomgeving herontwerpen als datgene waarvan een aardbewoner afhankelijk is en ons daarbij steeds goed afvragen welke andere aardbewoners er ook afhankelijk van zijn? Want dit is nu onontkoombaar de opgave: we moeten al ons handelen herdefiniëren als dat wat ons terugvoert naar de aarde. DOWN TO EARTH.”

DOWN TO EARTH is een pleidooi voor systeemdenken en stelt voor herkenbare en als urgent ervaren opgaven in te zetten als hefboom voor het duurzaam transformeren van het hele systeem. Niet alleen voor het transformeren van onze stedelijke landschappen en leefomgevingen op weg naar een duurzame balans met andere soorten en met de natuur, maar ook voor het stimuleren van het politiekmaatschappelijk debat over aard, kwaliteit en eigenaarschap van radicale verandering. DOWN TO EARTH verkent zo concreet, praktisch en lokaal hoe we de kloof kunnen aanpakken tussen plannen en projecten, tussen weten en doen.

Water en Energietransitie als hefboom voor verandering

Het op concrete verandering gerichte ontwerp onderzoek naar water- en energietransitie gerelateerde opgaven dat de IABR de afgelopen jaren uitvoerde in haar eigen IABR–Ateliers en in een aantal samenwerkingsprojecten, vormt de rode draad van DOWN TO EARTH.

Water en energietransitie zijn wereldwijd urgente opgaven, en ook in Nederland hoogst actueel: we hebben in ons land te kampen met droogte én wateroverlast, onze huizen moeten van het gas af en we moeten de fossiele economie zo snel mogelijk van ons afschudden.

Deze infrastructurele opgaven kunnen ons helpen nieuwe manieren te ontwikkelen om de aarde verstandiger te bewonen en haar hulpbronnen verantwoordelijker te gebruiken. Maar het worden ook sociaalmaatschappelijke opgaven op het moment dat we ze heel bewust inzetten als hefboom voor bredere, duurzame en maatschappelijk gedragen echt transformatieve verandering.

IABR–Atelier Dordrecht

De tentoonstelling THE HIGH GROUND presenteert de oogst van het ontwerp onderzoek in het IABR–Atelier Dordrecht, een samenwerking tussen de IABR en de gemeente Dordrecht naar hoe waterveiligheid kan worden ingezet als hefboom voor duurzame gebiedsontwikkeling op De Staart. Het onderzoek in dit atelier onder leiding van Adriaan Geuze (West 8) is inmiddels afgerond en leidde tot een kanskaart gebaseerd op vijf deelonderzoeken van de ontwerpbureaus VenhoevenCS, PosadMaxwan, Studio Donna van Milligen Bielke, EGM Architecten en West 8.

Curator

De curator van THE HIGH GROUND is George Brugmans (hoofdcurator DOWN TO EARTH en bestuurder-directeur IABR).

Over de IABR

De Internationale Architectuur Biennale Rotterdam (IABR) is een cultuur- en kennisinstelling; haar twee belangrijkste instrumenten zijn de IABR–Ateliers, waarin het onderzoek plaatsvindt, en de biennale zelf, een tweejaarlijkse culturele manifestatie. De IABR richt zich volledig op de toekomst van de stad, waar over een aantal decennia bijna 80% van de wereldbevolking meer dan 90% van onze welvaart zal produceren – en dat moet op een duurzame manier. We kunnen de wereldwijde klimaatcrisis daarom het best helpen oplossen in de stad – daar waar we wonen, werken en leven. Ontwerp speelt hierbij een cruciale rol.

De IABR heeft zich vol overtuiging aangesloten bij de *2030 Agenda for Sustainable Development* van de Verenigde Naties en in al haar activiteiten en onderzoek wordt volop rekening gehouden

met de Sustainable Development Goals, zodat naar vermogen wordt bijgedragen aan het ontwerpen van sociaal inclusieve en duurzame steden.

Vanaf 2021 is de IABR de enige architectuurinstelling die is opgenomen in de BIS, de landelijke culturele basisinfrastructuur.

Biennale in tijden van pandemie

DOWN TO EARTH, de 9e editie van de Internationale Architectuur Biennale Rotterdam, is een biennale in tijden van pandemie. In plaats van één grote tentoonstelling met een uitgebreid randprogramma presenteert de IABR een serie tentoonstellingen, activiteiten en programma verspreid over een langere periode van bijna 12 maanden, van september 2020 tot en met augustus 2021, en in 2 steden, Rotterdam en Dordrecht, waarbij de vorm afhankelijk is van de omstandigheden.

Stap voor stap presenteert de IABR de resultaten van het eigen ontwerpend onderzoek in de IABR–Ateliers in combinatie met geselecteerde projecten, verschillende activiteiten en een aantal partnertentoonstellingen onder de paraplu van **DOWN TO EARTH**.

Naast THE HIGH GROUND in de Biesboschhal in Dordrecht is de tentoonstelling RECLAIMING THE COMMONS van 9 juni tot en met 11 juli 2021 te bezoeken in de Keilezaal, en de WATERSCHOOL M4H+ van 9 juni tot en met 30 juli 2021 in de studio van Studio Makkink & Bey, beiden in het Merwe-Vierhavensgebied in Rotterdam.

Kijk voor alle tentoonstellingen en programma op www.iabr.nl.

Biesboschhal

Voor de tentoonstelling is gekozen voor een unieke locatie in Dordrecht: de Biesboschhal. Dit is de voormalige machinefabriek van Scheepswerf 'De Biesbosch'. Naast de tentoonstelling THE HIGH GROUND kunnen bezoekers er de Dordtse aanpak van waterveiligheid ervaren. Om te laten zien dat de inwoners van Dordrecht weten wat hun te doen staat bij een overstroming. En niet in de laatste plaats om bewustwording te creëren dat een overstroming in Dordrecht geen ondenkbaar scenario is.

De tentoonstelling in de Biesboschhal is open voor publiek vanaf zaterdag 3 juli, van woensdag tot en met zaterdag van 13.00 tot 17.00 uur. De Biesboschhal ligt aan de Maasstraat 11 in Dordrecht, waar tot vorig jaar DordtYard was gevestigd. De toegang is gratis en reserveren is niet nodig.

600 jaar Sint-Elisabethsvloed

THE HIGH GROUND maakt onderdeel uit van de herdenking van de Sint-Elisabethsvloed van 1421, misschien wel de grootste watersnoodramp in onze geschiedenis met enorme gevolgen voor Dordrecht. In 2021 herdenkt Dordrecht de overstroming met een programma aan activiteiten. Kijk voor meer informatie op www.600jaarelisabethsvloed.nl/dordrecht-en-het-water/

NOOT VOOR DE REDACTIE

Voor meer informatie en/of beeldmateriaal kunt u contact met ons opnemen via pers@iabr.nl of +31(0)10 206 00 33

iabr.nl | Twitter: @IABR | Instagram: @iabr_downtoearth

Internationale Architectuur Biennale Rotterdam
Keilestraat 9 K1
3029 BP Rotterdam